

ת"פ 53649/12/18 - מדינת ישראל נגד מגדלים-בלס ניהול נכסים בע"מ, שאול בלס

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

ת"פ 53649-12-18 מדינת ישראל נ' מגדלים-בלס ניהול נכסים בע"מ ואח'

בפני כבוד השופטת דפנה חסון זכריה

בעניין: המאשימה

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עוה"ד מאשה שניאור

נגד

הנאשמים

1. מגדלים-בלס ניהול נכסים בע"מ

2. שאול בלס

שניהם ע"י ב"כ עוה"ד גדי גליצקי

גזר דין

1. הנאשמת 1 היא חברה פרטית העוסקת בניהול ואחזקת בניינים.

2. הנאשם 2 היה בתקופה הרלוונטית לאישום בעל מניות בנאשמת, ושימש כמנהל פעיל בה.

3. בכתב האישום יוחסו לנאשמת ביצוע עבירות של ניכוי סכומים משכרם של עובדים ואי העברתם ליעדם במועדים הקבועים בחוק, בניגוד להוראות סעיפים 25א(א), 25ב(ג), 25ב(ד)(2) ו-25(ה) לחוק העסקת הגנת השכר, התשי"ח - 1958 (להלן - חוק הגנת השכר).

על פי הנטען בכתב האישום, העבירות בוצעו ביחס לשבעה עובדים, בתקופה שמינואר 2014 ועד אוקטובר 2014. בסך הכל, יוחסו לנאשמים ביצוע 38 יחידות עבירה.

עוד נטען בכתב האישום, כי העבירות בוצעו בנסיבות מחמירות, מאחר שהנאשמת ביצעה למעלה משש עבירות, בתקופה שאינה עולה על שנים עשר חודשים, וכי היא העסיקה בתקופה הרלבנטית למעלה משלושה עובדים, וביצעה למעלה משלש עבירות ביחס לכל אחד מהם.

לנאשם 2 יוחסה גם עבירה לפי סעיף 26(ב) לחוק הגנת השכר, שעניינו אחריות נושא משרה.

4. במעמד הדיון שהתקיים בפניי ביום 7.6.22 הודה הנאשם 2 בעובדות המפורטות בכתב האישום, ועל בסיס הודאתו, הרשעתי את הנאשמים בעבירות המיוחסות להם.

5. הצדדים טענו לעונש.

6. המאשימה טענה כי כנגד השיקולים העומדים לקולא, ובהם היעדר עבר פלילי, חסכון בזמן שיפוטי, והעובדה שהנאשמים לקחו אחריות על מעשיהם, יש לשקול לחומרא את הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות בהן הם הורשעו, לרבות הפגיעה בזכויות הבסיסיות של העובדים, והעובדה שמדובר בעבירות חמורות, שבוצעו כלפי מספר עובדים, בנסיבות מחמירות.

בנוסף ביקשה המאשימה כי בית הדין יקח תחת שיקוליו את האינטרס הכלכלי העומד בבסיס העבירות בהן הורשעו הנאשמים, המחייב ענישה כלכלית מרתיעה, שתניא את הנאשמים מלשוב ולבצע את העבירות, ותהווה הרתעה כלפי ציבור המעסיקים.

המאשימה ביקשה לראות בכלל העבירות המיוחסות לנאשמים בכתב האישום אירוע אחד, הכולל מספר רב של מעשים, ולקבוע מתחם ענישה אחד.

עם זאת, טענה המאשימה, כי יש לקבוע מתחם ענישה ההולם את מספר העבירות, את מספר העובדים, ואת העובדה שהעבירות נמשכו על פני תקופה ממושכת, ובנסיבות מחמירות.

המאשימה ביקשה להעמיד את מתחם הענישה בטווח שבין 250,000 ש"ח ל- 500,000 ₪, ולגזור על הנאשמת 1 קנס כספי בסך 271,000 ₪, ועל הנאשם 2 מחצית מסכום זה - 135,500 ₪.

המאשימה הותירה לשיקול דעתו של בית הדין את מספר התשלומים בו ישולם הקנס שיוטל.

7. הנאשמים טענו כי יש לראות בכל העבירות בהן הורשעו אירוע אחד ומעשה אחד. לטענתם, נסיבות המקרה מצדיקות חריגה ממשיית ממתחם הענישה המקובל, כך שיושת על הנאשמת 1 קנס כספי שלא יעלה על 18,280 ₪ (מחצית מגובה הקנס המנהלי המקסימלי) ועל הנאשם 2 קנס שלא יעלה על 5,000 ₪.

לטענתם, מדיניות המאשימה במקרים כגון דא היא לנקוט בהליך מנהלי, ולא בהליך פלילי, וכך היה על המאשימה לפעול גם בעניינם. העובדה שהמאשימה נקטה כנגדם בהליך פלילי, מהווה אכיפה בררנית.

בנוסף, האישום הראשון (שעניינו היעדר רישיון קבלן) נמחק בהמלצת בית הדין, ואלמלא היה מוגש מלכתחילה, סביר להניח כי לא היה מוגש אישום רק בעניין אי העברת כספי הפנסיה באיחור, והדבר היה מטופל במישור המנהלי בלבד, כמקובל במקרים דומים.

הנאשמים ביקשו שבית הדין ישקול לקולא את העובדה שהאיחורים בהפקדת כספי הפנסיה של העובדים נבעו מאילוצים אובייקטיביים שאינם תלויים בהם, או מכשלים בירוקרטיים של חברות הביטוח, והדגישו כי מכל מקום מדובר באיחורים קלים, של ימים בודדים. בנוסף, החוב הוסדר וכל הכספים הועברו ליעדם למעלה משנה לפני שהוגש כתב האישום, וללא קשר לחקירת המאשימה. מכאן, שהנאשמים לא פעלו בזדון ולא היתה להם כוונה לפגוע בעובדים, והם אף לא הפיקו תועלת כלכלית כלשהי מביצוע העבירות.

עוד נטען, כי בפועל לא נפגע ערך חברתי כלשהו, שכן לא נגרם נזק למי מהעובדים.

בנוסף ביקשו הנאשמים שבית הדין יקח תחת שיקוליו את העובדה שהם הודו באישומים שיוחסו להם, וחסכו בזמן שיפוטי יקר.

הנאשמים לשקול לקולא אף את העובדה שעסקי הנאשמת 1 עדיין מצויים בשלבי התאוששות מתקופת הקורונה, כך שהטלת קנס כספי גבוה תמוטט את סיכויי ההתאוששות.

הנאשמים אף הדגישו, כי הם נעדרו עבר פלילי או מנהלי, וכי ההרשעה בפני עצמה מהווה עונש כבד. בנוסף, בשנים האחרונות הנאשם 2 תורם לקהילה בכך שהוא מאפשר כניסה בחינם או בעלות סמלית לחיילים לקאנטרי שבניהולו.

הנאשמים ביקשו שבית הדין יתן דעתו אף לכך שכתב האישום הוגש בשיהוי ניכר: הגם שהעבירות בוצעו בשנת 2014 והחקירה בוצעה בשנת 2015, כתב האישום הוגש רק בשנת 2018.

לבסוף טענו הנאשמים, כי המאשימה גרמה להם לעינוי דין עת הגישה כנגדם אישום שגוי שנמחק רק בחלוף ארבע שנים, וכי על המאשימה לשאת בהוצאות משפט לטובתם, בגין האישום שנמחק.

דיון והכרעה

8. סימן א'1 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין), עוסק בהבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה, כפי שתוקן במסגרת תיקון מס' 113 לחוק העונשין. על פי הקבוע שם, את גזירת הדין יש לקבוע בשלושה שלבים, כאשר העיקרון המנחה, שנקבע בסעיף 40ב' לחוק הוא "קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו".

9. בשלב הראשון יש לקבוע מהו מספר האירועים והמעשים היוצרים את המסכת העובדתית.

10. בע"פ 4910/13 אחמד בני ג'אבר - מדינת ישראל (2014) נערכה הבחנה בין "אירוע" לבין "מעשה" ונקבע, כי "אירוע" הוא מונח רחב יותר אשר יכול לכלול מספר מעשים. "לפי דעת הרוב (מפי השופטת דפנה ברק-ארז), כאירוע אחד תחשבנה מספר עבירות שיש ביניהן "קשר הדוק" דוגמת סמיכות זמנים או היותן חלק מאותה תוכנית עבריינית" (ראו גם: ע"פ (ארצי) 57160-01-14 מדינת ישראל - חדוות הורים בע"מ (8.11.14), להלן - ענין חדוות הורים). לכל אירוע נדרשת קביעת מתחם ענישה נפרד.

11. אין חולק בין הצדדים כי בענייננו מדובר ב"אירוע אחד".

עמדת הצדדים מקובלת עליי. אכן מדובר בפרשייה אחת. בין העבירות מתקיים מבחן "הקשר ההדוק", מאחר שמדובר באותן העבירות, שבוצעו במקום עבודה אחד, ביחס לאותם חודשי שכר, ובסמיכות זמנים.

מכאן, שאין לקבוע מתחם ענישה נפרד בגין כל אחת מהעבירות, אלא יש לקבוע מתחם ענישה אחד כולל ביחס לכלל העבירות בהן הורשעו הנאשמים.

12. עם זאת, אין בידי לקבל את טענת הנאשמים כי מדובר במעשה אחד, וסבורני כי מדובר ב- 38 מעשים שונים.

13. הקנס המרבי הקבוע בדיון ביחס לעבירה של ניכוי סכומים משכרו של עובד ללא העברתם ליעדם, הוא קנס בשיעור של פי חמישה מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, שהוא 226,000 ש"ח (סעיף 25ב(ג) לחוק הגנת השכר), ואילו הקנס המרבי הקבוע בדיון ביחס לביצוע עבירה זו בנסיבות מחמירות, הוא פי ששה מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין (סעיף 25ב(ד) לחוק הגנת השכר).

מכאן, שהקנס המרבי העומד בצידה של העבירה בה הורשעו הנאשמים הוא 1,356,000 ₪ (226,000 ש"ח X6).

14. השלב השני בגזירת הדין, הוא קביעת מתחם הענישה ההולם בתוך תקרת העונש המקסימלית, כמפורט לעיל. מתחם הענישה ייקבע בהתאם לעקרון ההלימות.

15. בהתאם לדיון ולפסיקה, ההכרה במספר עבירות כ"אירוע אחד" אין משמעה כי מתחם העונש ההולם בגין מכלול האירועים יוגבל בעונש המרבי בגין עבירה יחידה, אלא רק כי מתחם הענישה ייקבע ביחס לשילוב העבירות, ולא בהתייחס לכל אחת מהן בפני עצמה, וכי בעת קביעת מתחם העונש ההולם בתיקים בהם הואשמו הנאשמים במספר עבירות - תילקח עובדה זו בחשבון (סעיף 40ג לחוק העונשין; ענין חדוות הורים, סעיף 17 לפסק הדין; בע"פ (ארצי) 12113-04-14 אחים ראני בע"מ נ' מדינת ישראל, 12.3.19; ע"פ (ארצי) 32385-05-14 שמש חי אחזקות בע"מ נ' מדינת ישראל, 13.8.15, פס' 24-25 לפסק הדין; ע"פ 12602-03-20 מדינת ישראל - באר הנדסה אזרחית בע"מ ואח', 10.12.20), סעיפים 20-21 לפסק הדין).

16. בעת קביעת מתחם הענישה על בית הדין לקחת תחת שיקוליו אף את הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה

ואת מידת הפגיעה בו; את מדיניות הענישה הנהוגה; ואת הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה (ת"פ (ת"א) 63735-02-19 מדינת ישראל - טל הל יסכה בע"מ, 30.8.21).

17. אין צורך להכביר מילים בדבר חשיבותו של חוק הגנת השכר והתכלית העומדת בבסיסו, או בדבר הערך החברתי שנפגע מביצוע עבירות על חוק זה.

בקצירת האומר יצוין, כי חוק הגנת השכר מצוי בליבתה של חקיקת המגן, שתכליתה להגן על זכויות המינימאליות של העובד על פי הדין.

18. אי העברת כספים שנוכו משכרו של עובד לקרן הפנסיה מהווה פגיעה בעובד הן בכך שנגרע משכרו סכום כספי שלא כדין, תוך שהמעסיק הושיט ידו לכיסו של העובד, והן משום שהיא עשויה להעמידו בסיכון לכך שלא יהיה מבוטח בעת זקנה או בעת קרות אירוע מזכה. ביצוע העבירה עלול להוות פגיעה אף בציבור כולו, ככל שייאלץ לשאת בעלויות הכרוכות באי ביטוחו של העובד.

אף בפסיקה נקבע, כי אי העברת כספים שנוכו משכרו של העובד ליעדם היא עבירה אליה יש להתייחס בחומרה (ע"ע 73/03 קרן ההשתלמות לעובדי הרשויות המקומיות בע"מ - ערבה המועצה המקומית (3.12.03; ע"ע 11910-05-11 אהרון בניאס ואח' - עיזבון המנוח אלכסנדר זובאטוב ז"ל ואח' (25.6.12)).

19. מחדלו של הנאשם 2 לפקח ולעשות כל שאפשר על מנת למנוע מהנאשמת 1 לעבור את העבירות בהן היא הורשעה, הביא אף הוא לפגיעה בערכים המוגנים שפורטו לעיל.

20. מתחם הענישה המקובל ביחס לעבירות לפי סעיף 25 לחוק הגנת השכר הוא בין 25,000 ₪ ל- 75,000 ₪ בגין כל עבירה (תפ (ת"א) 24090-06-12 מדינת ישראל -מרדכי שחם, 16.10.15, אשר אושר על ידי בית הדין הארצי לעבודה בע"פ (ארצי) 25307-12-15 מרדכי שחם - מדינת ישראל (4.9.17); שמ (ב"ש) 6033-09-10 מדינת ישראל - ס.מ. אבושולדום בע"מ, 12.8.14; ת"פ 31434-05-11 מדינת ישראל נ' מפעלי נייר ירושלים ונאמן (2000) בע"מ (21.8.13).

ביחס לריבוי עבירות של אי העברת כספים לקרן הפנסיה, נקבע טווח ענישה נמוך יותר בגין כל עבירה, אך תוך התחשבות במספר המעשים וביתר נסיבות העניין.

כך למשל, בת"פ (ב"ש) 23145-11-11 מדינת ישראל - ח.א.ש מערכות ושירותים בע"מ (2.9.14), נקבע מתחם ענישה בין 30,000 ש"ח ל- 150,000 ש"ח בגין ביצוע שלוש יחידות עבירה.

בתפ (חי') 56203-05-14 מדינת ישראל - מרכז הורים נהריה בע"מ, 26.11.14 הועמד מתחם הענישה בטווח שבין 100,000 ש"ח ל- 500,000 ₪ בגין ביצוע 73 עבירות שבוצעו ביחס ל- 13 עובדים שונים, משך תקופה של כ- 22 חודשים, והוטל קנס בסך של 120,000 ₪.

בת"פ (ת"א) 35528-12-16 מדינת ישראל - "פרח ירוק" - לניהול כ"א הדרכות ושירותים בע"מ (15.12.18) הועמד מתחם הענישה על סך של 30%-50% משיעור הקנס המרבי, והוטל קנס בסך של 339,000 ₪, בגין 113 יחידות עבירה ביחס ל- 17 עובדים, משך תקופה של 4 חודשים (באותו מקרה קבע בית הדין כי מדובר ב- 17 אירועים).

בת"פ (ת"א) 61551-05-16 מדינת ישראל - לנדאו יציקות (30.1.18), נקבע מתחם ענישה בטווח שבין 113,000 ₪ ל- 565,000 ₪ והוטל קנס בסך של 113,000 ₪, ביחס ל-204 מעשים שבוצעו ביחס לששה עובדים, על פני תקופה של כארבע שנים.

בת"פ (חי') 11936-11-14 מדינת ישראל - ליאור לסרי, 14.4.16 הוטל קנס בסך של 50,000 ₪ בגין 12 מעשים שונים, במסגרת הסדר טיעון סגור.

באשר לנושא המשרה- הועמד מתחם הענישה על מחצית מהטווח שנקבע למעסיק.

21. באשר לנסיבות ביצוע העבירה, סבורני כי יש לקחת בחשבון את העובדה שמדובר בריבוי עבירות וב- 38 מעשים שונים ולא במעשה יחיד, כי העבירה בוצעה בנסיבות מחמירות, ביחס לשבעה עובדים שונים, מספר פעמים, על פני פרק זמן ממושך יחסית, של מספר חודשים, כך שאין המדובר במעידה חד פעמית.

בנוסף, יש לקחת בחשבון את הערך החברתי המוגן שנפגע כתוצאה מביצוע העבירה, כמפורט לעיל.

הרציונל העומד בבסיס ביצוע העבירות מושא הליך זה, הוא הפחתת עלות ההעסקה, ואין צורך בראיה על כך בכל מקרה פרטני של מעסיק כזה או אחר.

על פי הפסיקה, הדרך להילחם בעבירות אלה היא באמצעות יצירת הרתעה כלכלית והטלת קנסות כבדים, שתכליתה היא להפוך את העבריינות בתחום לבלתי משתלמת (ע"פ (ארצי) 11534-11-14 משה אדרי - מדינת ישראל (2017)).

מנגד יש לשקול לקולא את טענת הנאשמים, עליה לא חלקה המאשימה, לפיה בפועל לא נגרם נזק כלשהו למי מהעובדים, שכן המחדל תוקן והכספים הועברו ליעדם, עוד בטרם הוגש כתב האישום.

בנוסף, מדובר באיחורים קלים, של ימים בודדים בלבד.

22. בשקלול כל האמור, ובפרט בשים לב לעובדה שהכספים הועברו ליעדם עוד בטרם הוגש כתב אישום, סבורני כי יש להעמיד את מתחם הענישה בטווח שבין 90,000 ₪ ל- 300,000 ₪ ביחס לנאשמת 1, ועל מחציתו ביחס לנאשם 2.

23. השלב השלישי בגזירת הדין, הוא גזירת העונש הראוי, בהתחשב בנסיבותיהם המיוחדות של הנאשמים, שאין קשורות בביצוע העבירה, כמפורט בסעיף 40יא לחוק העונשין.

24. לזכות הנאשמים, יש לזקוף את העובדה שהליקויים תוקנו על ידם, והניכויים הועברו ליעדם כדין, עוד בטרם הוגש כתב האישום.

מכאן גם, שהנאשמים הבינו את הפסול במעשיהם ולקחו עליהם אחריות, וזאת, כאמור, עוד בטרם הוגש ההליך הפלילי.

עוד מצאתי ליתן משקל לטענת הנאשמים לפיה לא היתה כוונת זדון מצידם והעבירות בוצעו בשל נסיבות שלא היו תלויות בהם, הגם שטענה זו לא הוכחה, והנאשמים הודו במיוחס להם.

בנוסף, מדובר באיחורים של ימים בודדים בלבד, ולא נטען, וממילא לא הוכח, כי בפועל נגרם נזק כלשהו למי מהעובדים.

עוד מצאתי לשקול לקולא את העובדה שהנאשמים הודו באישומים שיוחסו להם מבלי לנהל ישיבות הוכחות, ובכך גרמו לחסכון בזמן שיפוטי, וכן את העובדה כי הם נעדרי עבר פלילי.

בנוסף מצאתי לייחס משקל לטענת הנאשמים כי מצבם הכלכלי נפגע בעקבות משבר הקורונה, כך שהשתת קנס גבוה עלול לפגוע ביכולתם להשתקם, הגם שטענה זו לא נתמכה בראיות.

כמו כן יש להביא בחשבון את טענת הנאשמים כי הנאשם 2 תורם לקהילה.

בנוסף, לקחתי תחת שיקוליי את טענת הנאשמים כי עצם הרשעתם יש בה הטלת כתם פלילי, שהוא בפני עצמו עונש.

העובדה שכתב האישום הוגש בשיהוי, מהווה שיקול נוסף לקולא.

מנגד, יש לשקול לחומרא את העובדה שהנאשמים הודו בביצוע עבירות שאין להקל ראש בחומרתן, כמפורט לעיל, ואת העובדה כי מדובר בריבוי מעשים ובריבוי עבירות, שבוצעו ביחס למספר עובדים, על פני פרק זמן ממושך יחסית, בנסיבות מחמירות, כך שאין המדובר במעידה חד פעמית.

25. בשקלול כל האמור, שוכנעתי כי תכלית הענישה תוגשם בקנס שיהיה ברף התחתון של מתחם הענישה.

לפיכך אני גוזרת על הנאשמים עונשים כדלקמן:

א. על הנאשמת מס' 1 מוטל קנס בסך של 90,000 ₪ בגין אי העברת כספים לקרן הפנסיה לפי סעיפים 25א(א), 25ב(ג), 25ב(ד)(2), ו- 25(ה) לחוק הגנת השכר.

ב. על הנאשם מס' 2 מוטל קנס בסך של 45,000 ₪ בגין הפרת אחריות נושא משרה לפי סעיפים 25א(א), 25ב(ג), 25ב(ד)(2), 26(ג) ו- 25(ה) לחוק הגנת השכר.

26. קנסות אלה ישולמו ב - 36 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.11.22 ומדי 1 לכל חודש עוקב.

27. לא ישולם איזה מהתשלומים במועדו, תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיידי.

28. במעמד הדיון שהתקיים ביום 7.6.22 הצהיר הנאשם 2 כי הוא מתחייב להימנע מביצוע כלל העבירות בהן הורשעו הנאשמים 1-2 בהליך זה, למשך שלוש שנים. גובה ההתחייבות יעמוד על סך של 300,000 ₪ ביחס לנאשמת 1, ועל סך של 150,000 ₪ ביחס לנאשם 2.

29. לצדדים מוקנית, תוך 45 ימים מעת שיומצא להם גזר דין זה, זכות לערער על פסק הדין בפני בית הדין הארצי לעבודה בירושלים.

30. בהסכמת הצדדים, כפי שמצאה ביטויה בפרוטוקול הדיון מיום 7.6.22, ישלח גזר הדין לצדדים בדואר.

ניתן היום, ז' תשרי תשפ"ג, 02 אוקטובר 2022, בהעדר הצדדים.